

BASINDA FİKREN VEYA BEDENEN ÇALIŞANLARA VERİLECEK BORÇ PARA VE YAPILACAK YARDIMLAR HAKKINDA GENEL KURUL KARARI

Resmi Gazete Sayısı - Tarihi: 16133 - 08.12.1977

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Kapsam ve Amaç

Madde 1 -

Bu Karar, Basın İlan Kurumu teşkiline dair 195 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin birinci fıkrası (3) ve (5) numaralı bentleri ile Basın İlan Kurumu Yönetmeliğinin 102 ve 103 üncü maddelerinde, basında fikren veya bedenen çalışanlara verilmesi öngörülen borç para ve yapılacak yardımlara ait esas ve şartlarla uygulanmaya ilişkin sair hususları düzenler.

Hükmî şahıslara yapılacak yardımlar bu Karar'ın kapsamı dışındadır.

Borç Para

Madde 2 -

Basında fikren veya bedenen çalışanlara, Basın İlan Kurumu'nca vadesi iki yılı geçmemek üzere verilen ve belli taksitler halinde tahsil edilen paralar, borç para sayılır.

Borç para verileceklerin nitelikleri, borç para miktarı ve taksitleri ile öteki hususlar bu kararın ikinci bölümünde yer almıştır.

Para Yardımı

Madde 3 -

Kurum tarafından basın mensuplarına yönelik yapılan para yardımları;

a) Basında belli bir süre fikren veya bedenen çalıştıktan sonra, artık çalışamaz hale gelen ve yardıma ihtiyacı bulunanlara yılda en fazla bir defa yapılan "Muhtaçlık Yardımı",

b) Basında fikren veya bedenen çalışmakta iken yangın, deprem, sel ve bunun gibi afetler nedeniyle muhtaç duruma düşenlere bir defaya mahsus yapılan "Muhtaçlık Yardımı",

c) Basında belli bir süre fikren veya bedenen çalıştıktan sonra ölenlerin yardıma muhtaç ailelerine bir defaya mahsus yapılan "Ölüm Yardımı"dır.

Muhtaçlık ve ölüm yardımlarının kimlere, ne miktar ve nasıl ödeneceği bu Karar'ın üçüncü bölümünde düzenlenmiştir.

Ödeme Yetkisi

Madde 4 -

Gerek "Borç para" gerek "Para yardımı" ilgililerin talebi ve Yönetim Kurulu'nun kararı üzerine, Genel Müdürlük emriyle ödenir.

Yönetim Kurulu, verilecek borç para ve yapılacak para yardımları için, ilgili fonlardaki para miktarı ile Kurum'un nakit imkânlarını dikkate alır.

Özel Talepnameler

Madde 5 -

Borç para, muhtaçlık yardımı ve ölüm yardımı istekleri Kurum'ca ayrı ayrı hazırlanacak formüler şeklindeki özel talepnamelerle yapılır.

Talepnamelere, borç talep eden ve kefilin son aya ait maaş bordrolarının suretleri eklenir.

Talepnamelerin gerçeğe uygunluğu, Yönetim Kurulunca her suretle tahkik edilebilir. Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tesbit edilenler, borç para ve muhtaçlık yardımı alma hakkını kaybederler. Şu kadar ki, ölüm vukuunda ölüm yardımı alacakların hakları saklıdır.

İKİNCİ BÖLÜM BORÇ PARA VERİLMESİNE İLİŞKİN HÜKÜMLER

Borç Verilebilecekler ve Nitelikleri

Madde 6 -

Basın İlan Kurumu Yönetmeliği'nin 103 üncü maddesinde öngörüldüğü üzere, bu Karar hükümlerine göre kendilerine borç para verilebilecek kişiler aşağıda (A) bendinde, bunların nitelikleri de (B) bendinde gösterilmiştir.

A. Borç para verilebilecek kişiler:

a) Basın mesleğinde fikren veya bedenen çalışanlar,

b) Kurum şubesi bulunan yerlerde yayınlanıp, resmî ilân ve reklâm yayınlama hakkını haiz, toplam günlük tirajı 250 binden az olmayan süreli yayın veya süreli yayınlarla, haber satış sözleşmesi yapan haber ajanslarında fikren ve bedenen çalışanlar,

c) Kurum Genel Kurulu'nda temsilci bulundurma hakkına sahip sendika ve basın derneklerinde çalışanlar.

ç) Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nda çalışanlar.

B. Bunlarda aranacak nitelikler:

a) İşinde en az iki yıl çalışmış olmak,

b) İş ile ilgili bulunmayan başka bir işte çalışmamak,

c) Maaşlarında temlik veya haciz bulunmamak.

Gazetelerle İlgili Şartlar

Madde 7 -

6. maddede sayılan nitelikleri haiz bulunanlara borç para verilebilmesi için çalıştıkları gazetelerin:

a) Resmî İlan ve Reklamlar ile Bunları Yayınlayacak Süreli Yayınlar Yönetmeliği'ne göre resmî ilân yayınlama hakkının doğmuş olması,

b) Resmî ilân istihkakları üzerinden borcun emniyetini kaktıracak ölçüde haciz veya temlik bulunmaması,

c) Taksitleri, borç alanın ve müteselsil kefilinin ücreti ile istihkaklarından ve işten ayrılmaları halinde, borcun kalanını ödenecek tazminatlarından def'aten kesmeyi yazılı olarak taahhüt etmeleri bunu yapmadıkları takdirde bu meblağın Kurum'daki ilân alacaklarından tevkifine muvafakat etmeleri şarttır.

Gazetelerden Başka Yerde Çalışanlar

Madde 8 -

Basın ilan Kurumu Yönetmeliği'nin 103 üncü maddesinin birinci fıkrası (2) , (3) ve (4) numaralı bentlerinde tespit edilenler hakkında bu Karar'ın 7 nci maddesinin birinci fıkrası (a) ve (b) bentleri hükmü uygulanmaz.

Sözü geçen kişiler ve kefilleri için 7 nci maddenin birinci fıkrası (c) bendinde öngörülen taahhüdü, çalıştıkları kurumun yetkili organlarının ifa etmesi yeterlidir.

Borcun Teminatı

Madde 9 -

Borç para talebinde bulunanların, kendileri gibi aynı nitelikleri haiz birini "müteselsil kefil" göstermeleri şarttır.

Gazeteler ile Anadolu Ajansı TAŞ. ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'ndan başka yerde çalışanların, biri kendileri ile aynı niteliklere sahip, diğeri 7 nci maddenin birinci fıkrası (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şartları haiz olmak üzere iki kişiyi "müşterek borçlu ve müteselsil kefil" göstermeleri lazımdır.

Bir kişinin birden fazla kefaleti geçerli olamaz.

Borç Miktarı ve Taksitleri

Madde 10 -

Verilecek borç miktarı 6.000,- Türk Lirasını, ödeme süresi de iki yılı geçemez.

Borç, verildiği tarihi takip eden ilk ay başından başlamak ve her ay kesilmek üzere, kişinin talebi doğrultusunda en çok yirmidört eşit taksitte ödenir. Borç, ayın 15 inden sonra verilmiş ise, ilk taksidin tahsiline ikinci ay başından başlanır.

Yönetim Kurulu, borç verme fonunun mevcudu ile Kurum'un nakit imkanlarını dikkate alarak, verilecek borç limitini ve taksit sayısını azaltabilir.

Kesintisiz Ödeme

Madde 11 -

Verilecek borç paradan faiz, masraf karşılığı gibi her ne ad altında olursa olsun kesinti yapılmaz.

Şu kadar ki, Damga Vergisi Kanunu'nun öngördüğü yükümlülükler, borç alanlara aittir.

Müracaat ve Kayıt İşlemleri

Madde 12 -

Borç para isteğine ilişkin müracaatlar, bu amaçla hazırlanmış özel taleplerin doldurulması suretiyle, Kurum şubelerine yapılır.

Bu kararın gereklerini yerine getirmek üzere, özel taleplere eklenecek belgeleri Kurum tespit eder.

Müracaatlar, gelişi tarihi esas alınarak, sırasıyla kaydedilir.

Karar ve Uygulama

Madde 13 -

Yönetim Kurulu 10 uncu maddenin üçüncü fıkrasını dikkate almak ve 12 nci madde gereğince tespit edilen sıraya bağlı kalmak kaydıyla, kaç kişiye borç para verileceğini kararlaştırır.

Borç Senedi ve Taahhütname

Madde 14 -

Kendilerine borç para verileceklerden, münderecatı Kurum'ca tespit edilen borç senedi alınır.

Borç senedinde, 15 inci maddede öngörülen hususlar ile bu Karar hükümlerinin borçlu ve kefilleri hakkında uygulanacağını kabul ve taahhüt edildiği de ayrıca belirtilir.

Borç Taksitleri ve Muacceliyet**Madde 15 -**

Taksitlerden herhangi birinin vadesinde ödenmemesi hâlinde, borcun kalanı muacceliyet kesbeder.

Borcun kalanı, borçlu veya kefillerinden tahsil edilemediği takdirde, bu meblağ borçlunun çalıştığı gazetenin ilk istihkakından kesilir.

Kurum'ca icra yoluyla tahsile başvurulduğunda, borçlu ve kefillerinin maaşları hacizli dahi olsa, net maaşlarının en az 1/4'üne el konulur.

Çalışma Yerini Değiştirenler**Madde 16 -**

Kurum'dan borç para alanlar, borcun tamamını ödemediği gazete veya kuruluşun ayrıldıkları takdirde, yeni işyerinden, 7 nci maddenin birinci fıkrası (c) bendine uygun taahhütname getirmeleri şarttır. Aksi takdirde, eski işverenin taahhütname işleme konur.

Basın ilan Kurumu Yönetmeliğinin 103 üncü maddesinin birinci fıkrası (2) numaralı bendinde tespit edilenler işten ayrıldığı takdirde, ilgili kuruluşların yetkilileri de, bunların yeni iş adreslerini Kurum'a bildirmekle yükümlüdürler.

Müeyyide**Madde 17 -**

7 nci maddenin birinci fıkrası (c) bendinde yazılı taahhütlerini yerine getirmeyen gazete veya kuruluşların çalışanlarına, borç para verilmez ve taahhütleri ile çalışanlarının kefaletleri kabul edilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Para Yardımlarına İlişkin Hükümler

Yardım Yapılacaklar ve Nitelikleri**Madde 18 -**

Bu Karar hükümlerine göre kendilerine para yardımı yapılabilecek kişiler, Basın İlan Kurumu Yönetmeliğinin 102 nci maddesinin birinci fıkrası (1) ve (2) numaralı bentlerinde öngörüldüğü üzere, basın mesleğinde fikren veya bedenen çalışanlar ile ölenlerin yardıma muhtaç aileleridir.

Yardım yapılacaklarda aranacak şartlar aşağıda gösterilmiştir.

a) İlgili kanunlar uyarınca basın mesleğinde fikren veya bedenen en az on yıl çalışıp da, halen çalışamaz ve yardıma muhtaç durumda bulunmak veya ölüm hali,

b) Basın mesleğinde fikren veya bedenen çalışmakta iken yangın, deprem, sel ve bunun gibi afetler nedeniyle muhtaç duruma düşmek.

Muhtaçlık Yardımı**Madde 19 -**

Muhtaçlık yardımı 4.000,- Türk Lirası olup, yılda bir defa yapılır.

Yardım talep edenin :

A. Çalışamaz durumda olduğunu:

a) "Yardıml Talebi Formu"nın, üyesi bulunduğu basın derneği veya sendikasında onaylanması, herhangi bir basın dernek veya sendikasında üye olmayanların ise, fikren veya bedenen çalışmış basın mensubu olduğunu gösteren bir belge ile,

b) Resmî bir sağlık kuruluşundan alınan raporla,

B. Muhtaç olduğunu:

a) Yukarıda belirtilen formun, basın mensuplarının sosyal dayanışma ve yardımlaşması amacıyla kurulmuş bir vakıfça veya muhtarlıkça verilen bir belge ile,

b) Aylık net gelirinin, net asgari ücretin 3/4'ünün altında olduğunu gösteren bir belge ile tevsik etmesi şarttır.

Çalışamaz durumda ve muhtaç olduğunu yukarıda belirtildiği şekilde tevsik edemeyenlerin talepleri işleme konulmaz.

Ölüm Yardımı

Madde 20 -

Ölüm yardımı, ölen basın mensuplarının yardıma muhtaç eşleri ile aynı durumdaki çocuklarına, bunların yokluğu halinde kanunen bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve kardeşlerine bir defaya mahsus olmak üzere yapılır.

Ölüm yardımının miktarı 6.000,- Türk Lirasıdır.

Bu yardım talebinin işleme konulması veraset ilamının ibrazına bağlıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Mesnet

Madde 21 -

Bu Genel Kurul Kararı, Basın İlan Kurumu teşkiline dair 195 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin birinci fıkrası (3) ve (5) numaralı bentleri ile Basın İlan Kurumu Yönetmeliği'nin 102 ve 103 üncü maddelerine dayanılarak düzenlenmiştir.

Kaldırılan Kararlar

Madde 22 -

Resmî Gazete'nin 25 Mayıs 1965 tarih ve 12006 sayılı nüshasında yayınlanan "Basında Fikren veya Bedenen Çalışanlara Verilecek Borç Para ve Yapılacak Yardım Hakkındaki Genel Kurul Kararı" ile bu kararın ek ve tadilleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 23 -

Bu Genel Kurul Kararı, 1 Ocak 1978 tarihinde yürürlüğe girer.